

MINISTERUL MEDIULUI AL REPUBLICII MOLDOVA
Serviciul Hidrometeorologic de Stat

DAREA DE SEAMĂ
privind activitatea SHS Hidrometeorologic de Stat
pentru luna AUGUST 2022

Ministerul Mediului al Republicii Moldova
Perioada de raportare: august 2022
Raportor: Serviciul Hidrometeorologic de Stat (SHS) , str. Grenoble 134, mun. Chișinău, MD-2072, telefon 773603, fax 773636, e-mail: hidrometeo@meteo.gov.md , www.meteo.md

Componenta	Sub-componenta / material descriptiv
ACȚIUNI REALIZATE	
I. Centrul Meteorologic	<p>1. Scurt informativ privind starea vremii pe parcursul perioadei de raportare</p> <p>Conform <i>regimului termic</i>, luna august a fost caracterizată în general prin vreme caniculară și cu precipitații.</p> <p><i>Temperatura medie lunară</i> a aerului a constituit +21,5..+24,5°C, depășind valorile normei cu 2,5-3,5°C, ce atestă o frecvență în medie o dată la 5-10 ani.</p> <p><i>Temperatura maximă</i> a aerului a urcat până la cota de +36°C (stațiile meteorologice Bălțata, Tiraspol și Ceadâr-Lunga). Numărul de zile cu temperatura maximă a aerului de +30°C și mai mult a constituit în teritoriu 10-23 zile (norma fiind de 3-10 zile), iar numărul de zile cu temperatura maximă a aerului de +35°C și mai mult s-a înregistrat pe o mare parte a teritoriului pe parcursul a 1-3 zile (norma fiind de o zi).</p> <p><i>Temperatura minimă</i> a aerului a scăzut până la +13°C (stațiile meteorologice Briceni, Bravicea).</p> <p>Potrivit <i>regimului pluviometric</i>, suma precipitațiilor căzute pe 80% din teritoriul țării a constituit în fond 45-80 mm (75-165% din normă), izolat – 90-189 mm (175-380% din normă), doar pe 20% din teritoriu cantitatea de precipitații a constituit 25-40 mm (45-70% din normă).</p> <p>Potrivit regiunilor țării cantitatea de precipitații a fost repartizată astfel:</p> <p><i>Nord</i> – în fond 45-70 mm (75-120% din normă), izolat – 90-119 mm (175-185% din normă), în unele raioane – 25-40 mm (45-70% din normă);</p> <p><i>Centru</i> – în fond 55-80 mm (80-165% din normă), izolat – 30-40 mm (50-70% din normă), în unele puncte de observații – 105-189 mm (205-380% din normă).</p> <p><i>Sud</i> – în fond 45-75 mm (75-145% din normă), izolat – 80-105 mm (165-205% din normă), în unele puncte de observații – 35-40 mm (60-70% din normă).</p> <p>În decursul lunii s-au semnalat <i>fenomenele meteorologice extreme</i> sub formă de averse puternice și grindină. În mun. Chișinău (sec. Râșcani) pe 9 august în decurs de o oră a căzut 80 mm de precipitații (160% din norma lunară). Pe 30 august în mun. Chișinău (sec. Râșcani și Buiucani) în decurs de o oră a căzut 52 mm de precipitații (105% din norma lunară).</p> <p>2. Condițiile meteorologice și agrometeorologice. Posibile prognoze</p> <p>Regimul termic ridicat în o mare parte a lunii august și căderea neuniformă a precipitațiilor au contribuit la menținerea secetei atmosferice și pedologice pe cea mai mare parte a teritoriului. Din cauza lipsei precipitațiilor semnificative din luna precedentă și a rezervelor de umiditate productivă în sol joase, pe cea mai mare parte a teritoriului s-au menținut condiții nefavorabile pentru formarea roadei la culturile agricole, cât și pentru pregătirea solului pentru semănatul culturilor de toamnă. Cu toate acestea, aceste condiții meteorologice au fost favorabile pentru coacerea și acumularea zahărului la culturile pomicole și struguri.</p> <p>3. Avertizări meteorologice / agrometeorologice sau de altă natură declanșate:</p> <p>Emise, publicate și transmise consumătorilor 10 avertizări meteorologice:</p> <ul style="list-style-type: none">- 3 privind caniculă (cod galben pentru intervalul 6-8.08.2022, pentru 20.08 și intervalul 23-29.08.2022);- 1 privind pericol excepțional de incendiu (cod galben pentru intervalul 6-12.08.2022);- 6 privind instabilitatea atmosferică (cod galben pentru 13.08, 14.08, 16.08, 17.08, și 18.08 și 30.08).

Componenta	Sub-componenta / material descriptiv
	<p>Veridicitatea informației meteorologice prognozate a constituit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 92% - pentru prognoze de scurtă durată; - 95% - pentru prognoze de durată medie; - 66% - pentru avertizări meteorologice. <p>4. Prestarea serviciilor meteorologice:</p> <p>Sistematizarea și furnizarea următoarelor categorii de date și informații meteorologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 74 certificate privind condițiile meteo și agrometeo pentru persoanele fizice și juridice; - 559 informații specifice p/u consumatori potrivit schemelor / contractelor aprobate. <p>A fost elaborată și transmisă consumătorilor prognoza privind roada medie a sfeclei de zahăr pe teritoriul Republicii Moldova în anul 2022.</p> <p>A fost pregătită și transmisă către Ministerul Economiei informația conform datelor de la 14 stații meteorologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - privind evoluția în timp a temperaturii medii a aerului din luna iulie 2022; - privind datele lunare a temperaturii aerului, umidității relative a aerului și cantitatea de precipitații pentru luna iulie 2022. <p>Pentru redacția AGORA SRL „INTERACT MEDIA” a fost pregătită și transmisă informația privind secetele de pe teritoriul Moldovei.</p> <p>Pentru Serviciul Special pentru Influențe Active asupra Proceselor Hidrometeorologice a fost pregătită și transmisă informația privind seceta 2022.</p> <p>Mass-media:</p> <p>Prezentarea prognozelor meteorologice pentru: Radio Moldova - 31, Moldova TV 1 - 31, Russkoe Radio - 31, Publika TV- 31, Canal 2 - 31, Canal 3 - 31, Prime - 31.</p> <p>Au fost acordate 16 interviuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la posturi de televiziune: TVR Moldova, TV8, Moldova 1, Jurnal TV, TV6, AgroTV, Canal3, TVR Moldova, ProTV.; - la postul de radio Radio Moldova; - la portalul de știri IPN.md. <p>5. Rețeaua de observații meteorologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizarea observațiilor meteorologice și agrometeorologice continue și transmiterea datelor la Centrul regional pentru schimbul de date internaționale; - monitorizarea și coordonarea metodică a activității rețelei stațiilor și posturilor; - a fost efectuată inspectarea și a fost acordat ajutorul metodic la stațiile meteorologice Soroca, Bălți și postul agrometeorologic Florești, care a avut loc pe 16 august 2022 <p>6. Pregătirea și publicarea informațiilor analitice meteorologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elaborarea prognozei lunare de lungă durată: temperatura aerului și precipitații pentru luna august 2022; - pregătirea și publicarea pe pagina web a SHS, a informației săptămânale, decadale și lunare privind condițiile meteorologice și agrometeorologice create; - precizarea și publicarea pe pagina web a SHS a caracteristicii climatice a lunii septembrie. <p><i>Pentru publicarea pe pagina oficială de Facebook a Serviciului au fost pregătite:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 22 informații privind prognoza vremii; - 9 informații privind avertizări meteorologice; - 1 informație privind prognoza de lungă durată pentru luna septembrie 2022; - 1 informație privind condițiile meteorologice și agrometeorologice create în luna iulie 2022, inclusiv și hărțile cu indicarea cantității de precipitații căzute; - 1 informație privind condițiile meteorologice și agrometeorologice create în decada a doua lunii august 2022, inclusiv și hărțile cu indicarea cantității de precipitații căzute; - 1 informație privind condițiile agrometeorologice create în perioada 1 mai – 20 iulie și impactul acestora asupra dezvoltării culturilor agricole pe teritoriul țării; - o notă informativă privind efectuarea observațiilor meteorologice asupra temperaturii aerului la stațiile meteo; - un comunicat de presă privind influența transportării prafului de origine africană din regiunile Saharei cu curenții de aer spre teritoriul țării, ce ușor a redus vizibilitatea. <p>7. Completarea bazei de date a Fondului național de date meteorologice:</p> <p>Introducerea, în format digital și controlul datelor observațiilor, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prelucrarea tabelului meteorologic TMS de la 18 stații pentru luna iulie 2022;

Componenta	Sub-componenta / material descriptiv
	<p>- prelucrarea tabelului meteorologic TMP de la 41 posturi pentru luna iulie 2022; Continuarea lucrului privind crearea bazei de date istorice în format electronic: - privind observațiile actinometrice (datele în termen și lunare) conform datelor SM Chișinău pentru luna iulie 2022; - privind presiunea atmosferică și temperatura aerului în fiecare oră pentru luna iulie 2022 (SM Chișinău). Au fost desfășurate lucrările privind digitalizarea datelor din Lunarele meteorologice pentru anii 1965, 1966, 1967 și 1991.</p> <p>8. Alte activități:</p> <p>A fost analizată versiunea finală a Raportului privind Starea Climei 2021 pentru BAMS (Buletinul Societății Americane de Meteorologie) întocmit în cadrul OMM RA VI RCC. Pregătirea informației privind sursele de date existente, instrumente, metode și produse specializate utilizate pentru dezvoltarea informațiilor climatologice pentru acțiuni climatice, precum și a fost transmisă această informație către OMM. A fost îndeplinit și transmis către OMM un chestionar cu tematica „Sustenabilitatea a sistemelor de mediu și practicilor de observații”. A fost efectuată analiza Raportului „Starea climatului global 2021”, elaborat de experții OMM și au fost transmise comentarii pe marginea acestuia Participarea (în regim online) la cea de-a 6-a întâlnire a Grupului de studiu privind serviciile energetice integrate, care a avut loc pe 25 august 2022. Specialiștii CM au participat la o întâlnire cu experții proiectului NAP-2 care dezvoltă metodologia privind evaluarea riscurilor pentru amenințări naturale, care a avut loc pe 16 august 2022. A fost pregătită și transmisă informația privind consolidarea capacităților și formarea profesională a cadrelor pentru Grupul de lucru nr. 8. din cadrul CIH al CSI. Colaboratorul Centrului a participat la o întrevedere cu Prim-ministru al Republicii Moldova referitor la situația creată în legătură cu seceta care domină pe teritoriul țării. Au fost pregătite și expediate 4 scrisori către Primăriile privind nominalizarea specialistului stațiilor meteorologice în grupul de lucru pentru cercetarea semănăturilor cu culturi agricole afectate de secetă. Specialiștii stațiilor meteorologice Comrat și Ceadăr-Lunga au participat în grupuri de lucru pentru cercetarea semănăturilor cu culturi agricole afectate de secetă. A fost expediat prin email către responsabili în sectorul agriculturii din cadrul Consiliilor raionale buletin agrometeorologic săptămânal și lunar. A fost îndeplinit un chestionar pentru Biroul Național de Statistică referitor la procedura de stabilire a producătorilor de statistici oficiale. A fost desfășurate lucrările privind pregătirea informației solicitate suplimentar de către expertul angajat pentru elaborarea unui nou nomenclator al serviciilor prestate gratuit și contra plată din cadrul CM (lucrările continuă). Participarea la grupul de lucru privind pregătirea propunerilor pentru proiectul MFI. Specialistul CM, împreună cu specialiștii CH, a participat la evaluarea amplasării unui post hidrologic pe râul Cogâlnic, care a avut loc pe 17 august 2022. A fost finalizate cercetările științifice la temă „Evaluarea resurselor climatice ale precipitațiilor atmosferice pe teritoriul Republicii Moldova prin prisma schimbărilor climatice”. Au fost pregătite propunerile privind domeniul de interes pentru întrevedere cu reprezentanții de la ANM (România), care va avea loc în perioada 13-15 septembrie 2022. Au fost desfășurate 2 examene privind evaluarea cunoștințelor în efectuarea observațiilor meteorologice pentru tehnicienii SM Ștefan-Vodă și Leova. Pentru deservirea eficientă a autorităților locale cu prognoze și avertizări meteorologice, a fost controlat procesul de transmitere a acestor informații de către stațiile meteorologice și s-au dat explicații cu privire la necesitatea transmiterii a acestora. Efectuarea lucrărilor privind pregătirea propunerilor bugetare în cadrul CM pentru anul 2023. A fost pregătită informația privind determinarea nivelului de realizare de către CM a sarcinilor trasate în cadrul ședinței operative cu conducerea SHS din 16 august 2022. A fost pregătită darea de seamă CM integrală pentru luna iulie 2022. A fost elaborat planul de activități CM pentru luna august 2022.</p>

Componenta:	Sub-componenta / materialul descriptiv
ACȚIUNI PLANIFICATE PENTRU LUNA SEPTEMBRIE 2022	
<p>I. Centrul Meteorologic</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Efectuarea observațiilor meteorologice și agrometeorologice în cadrul rețelei în regim continuu și transmiterea datelor observațiilor la Centrul regional pentru schimbul de date internațional. 2. Supravegherea continuă a procesului de funcționare și conducerea metodologică a rețelei naționale de stații și posturi. Crearea și elaborarea prognozelor de scurtă și medie durată. 3. Pregătirea și efectuarea deservirii consumatorilor în conformitate cu schemele și contractele aprobate. 4. Pregătirea certificatelor privind condițiile meteorologice și agrometeorologice pentru agenții economici și persoane fizice. 5. Digitizarea datelor observațiilor meteorologice recepționate de la stațiile și posturile meteorologice pentru luna august 2022. 6. Continuarea lucrului privind crearea bazei de date istorice în format electronic. 7. Continuarea lucrărilor privind pregătirea informației solicitate suplimentar de către expertul angajat pentru modificarea HG 330/2006. 8. Pregătirea informației privind condițiile meteorologice și agrometeorologice create în luna august 2022. 9. Pregătirea informațiilor săptămânale și decadale privind condițiile meteorologice și agrometeorologice create. 10. Pregătirea și transmiterea către Ministerul Economiei informației meteorologice conform datelor de la 14 stații meteorologice pentru luna august 2022. 11. Elaborarea prognozei de lungă durată privind temperatura aerului și precipitații pentru luna septembrie 2022. 12. Participarea la atelierul de lucru pe data de 19.09 în sediul IGSU cu tema ”Prevenirea, Pregătirea și Reacționarea la Dezastrele naturale și cele provocate de om în țările Parteneriatului Estic”(PPRD East 3). 13. Participarea la seminarul și cursul de instruire privind implementarea protocolului de notificare generală (CAP), organizat de OMM, în intervalul 19-21.09.2022 14. Participarea la vizita de lucru în sediul Institutului Hidrometeorologic din Suedia, Norrköping pentru schimb de experiență, în perioada 26-30 septembrie. 15. Precizarea și publicarea pe pagina web a SHS caracteristicii climatice a lunii octombrie. 16. Pregătirea dării de seamă CM integrale pentru luna august 2022. 17. Pregătirea planului de activități CM pentru luna septembrie 2022.

Șef al Centrului meteorologic

Lidia TREȘCILO